

Виходить у Львові
зло дні (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-й
годині по полуночі.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 10.

ПІСЬМА приймають
ся лише франківані.

РУКОПИСИ
звертають ся лише на
окреме жданіє і за зво-
женем оплати пошт.

РЕКЛАМАЦІЇ
неважають вільні від
плати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

§ 171 дія для суспільного обезпечення. — Пар-
ламентарні справи. — Хорватська криза. —
Положення в Іспанії.

Субкомітет комісії для соціального обез-
печення відбув дні 3 с. м. засідане, на якому
голова пос. др. Бузек згадав про так нагло по-
мершого члена комісії пос. дра Габля. Відтак
почав пос. Странський дебату над уступом про
обезпечення від нещасливих випадків, а відтак
почала ся дебата над § 172. Комісія постанови-
ла вчинити і нещасливі випадки на дорозі
до місця роботи і під час повороту з неї до ви-
падків на місці, зате в випадках, в яких обез-
печеній викликав припадок умисно, не при-
значати ніякого відшкодування. В § 172 ходить
о основні обчислення ренти нещасливих ви-
падків.

Правительство предложило постанову, що основою обчислень ренти має бути пе-
ресична кілька винагороди в часі поєднаного
року перед нещастям. Комісія постановила, що
висота винагороди має обчислютися від хвили-

нещасливого випадку. Коли би однак то обчи-
слене виходило в некористь обезпеченого, тоді на
его домагане має обчисляти ся після проекту
правительства.

На слідуючім засіданні субкомітету для
суспільного обезпечення раджено головно над
§. 174 правительственного предложени, яким
установлює суми рент на случай нещасливого
припадку. Після правительственного предло-
ження має обчисляти ся повну ренту беручи
300-кратну ренту винагороди в разі недуги, а
частину ренту, що має виплачувати ся в разі
нездібності до заробітку, треба установити в
частях дробових цілої ренти, степенуючи її на
12 кілес. Міністер справ внутрішніх мав би
право в разі падничайних випадків установи-
ти дорогою розпорядження максимальну і мі-
нимальну ренту.

Сю постанову проекту по основній диску-
сит відкинено. Так само відкинено поділ на 12
степенів. Відкинено внесене о підвищенні ренти
на 365 многократність денної винагороди, так
що до сего лишає ся постанова правитель-
ственного предложени.

Відтак вивязала ся довша дискусія над
§. 176, який постановлює, що заведені обезпе-

чення від випадків мають звертати „касам хо-
рих“ грошей за час поза 13 тиждень.

Про парламентарну програму подають ві-
денські часописи такі вісти: На 20 січня
бі на двотижневу сесію країві сойми. Чесь-
кий сойм скликано би, очевидно, тілько в тім
випадку, коли би правительство мало певність,
що він зможе успішно працювати. По скінченю
сей соймової сесії, десь коло 4 жовтня, скликано
бі до Відня делегації, очевидно в доте-
перішнім складі, бо правительство стоїть на
тім, що вибрані минувшого року делегації не
сповинили ще своєї задачі і тому нема причини
їх розпускати і заряджувати вибір нових.
Першою задачею делегації був би вибір комі-
сії; перше пленарне засідане відбуло би ся
аж в другій половині жовтня. В часі між 14
і 18 жовтня скликано би парламент, який ра-
див би однак тілько до 3 падолиста, щоби опі-
ся знов зробити місце нарадам краївих сой-
мів. Шід час тих нарад парламенту правитель-
ство мало би робити заходи коло ческо-німець-
кого примирення. Сойми радили би до 20 падо-
лист, час від 20 падолиста до 21 грудня був
би обернений на те, щоби делегації покінчили
свої наради і щоби перевести в парламенті бу-
джетову дебагу.

з оливкою під образами Пречистої Діви Марії
та близько як звіздочки серед ночі, мов обіт-
ниця, мов розрада в нужді.

Чи то се місто, що лагодило ся обходи-
ти карнавал? — питала Чезіна сама себе. То
зменшило дуже значно єї надію на веселу за-
масковану забаву і невинну веселість, хоч ще
ї не прочувала того страшного, що єї ждало.

Наконець станули в гостинниці дель Ор-
зо, що стоїть в долині над берегом Тибу, не-
далеко від Ангельського моста. Чезіна була на
смерть змушені. Враження дня і ночі здавали
ся їй мов би сон, єї дитинячий ум не був в
в силі обняти форми жорстокої дистанції і єї
зрозуміти і так зацала она при одностайнім
журчанні і шумі ріки в глубокий сон.

Коли на другий день обудила ся, вже
сонце ясно сьвітило. До єї ушій долівали кри-
ки і вереск многотисячної товпи, а коли она
виглянула крізь вікно на улиці, що тягнулися
понад ріку, набрала она все ще заспана та-
кого враження, як коли місто страхів пробуди-
ло ся і тепер в ясний день то проявляло ся,
що почало ся вночі. Її здавало ся, як би на
тих кілька улиць, які могла видіти, зоїгло
ся ціле місто. Мужчини і жінки, молоді і
старі, бідні і богаті, верхом на конях і пішки
їздили і ходили улицями то сюди то туди,
ріжнородна мішаниця вояків і мішан, закута-
них і замаскованих — а заедно той шалений
крик, що зухвало і влізливо залитив до ушій.

Як же мала она в тій дикий глоті знай-
ти Вінченца? В цілій тім крику чула ся так
опущеною, так без всякої помочи і зависимою

Чезіна де Фалько.

Римське оповідання — В. Урбана.

(Дальше).

Чезіна не була ще ніколи в Римі і не
мала ні найменшого поняття о тих диких на-
родних забавах, які там сполучувано з карна-
валом. А може навіть і була той гадки, що
в глоті масок поговорить потайком з Вінченцом
або бодай одно на другого гляне оком щирої
любові. Який тут вигляд отвірав ся для неї!
Могла би его побачити а може й поговорити
з ним!

Словами брата прошибли мов блискавка єї
тіло. — „Побачиши Вінченца! — сталося тим
чаром, який тягнув єї повну ожидання, лю-
бові і надії до Риму.

Назва Риму єсть в наших часах, року
Господнього 1589, майже тим одиноким, що
осталось з єго величи і значіння. Ще з почат-
ком нашого століття мав він сто тисячів жите-
лів, але безнастяні вітчини довели місто до того, що
оно має несповна сорок тисячів. Бич божий
спочив на місті в виді всілякої лютости і зівір-
скості. Цілі передмістя стоять пусткою або
порозваливани, а нові улиці, які наш съвятій-
ший Отець, папа Сикст V. велів в свої до-

броті поробити, суть не так місцевостями, де
жиють люди, як радше межами тих піль заси-
паніх розвалинами, які чернеча пильність
старає ся перемінити в монастирські городи.
Густо заселена єсть по сім боці Тибу лиш
Вія. Лята (ул. Широка), Вія Фламінії¹) і ті
улиці, що знаходяться на старій Марсовій
полі, по тamtім боці Тибу і леонинське місто
та дещо від Трастевере аж до спадів горба
Янікуля.

Ось до чого доборов ся Рим! На славній
Форум пасуться стада волів, Кольосей то ніби
каменолом, з якого кождий бере, що ему
потреба, а під старими тріумфальними луками
Константина і Тита розсілися різники. Доми
простого народу то стухлі темні нори, палати
вельмож укріплені відпорними вежами з цегли,
крамів мало і они нуждені, безмежний збиток
і брутальність богачів, біднота зніділа від
голоду, на улицях небезпечно, а в місті на-
сильства, убийства і всякого рода злочини.

Коли Джеральдо де Фалько приїхав зі
своєю дружиною, була вже ніч. Місто спочивало
в глубокій темноті, а коли коні спотикалися
на занедбаних улицях засіяних румовищем і
сміттям, здавалося Чезіні, що она віхаля не
до столиці християнства але до якогось міста
страхів. Високі вежі, величезні розвалини ви-
ставали мов темні тіни з хаосу. Голодуючий
нарід лежав всюди по кутах, ступенях перед
церквами, в опустілих і розвалених домах,
поодинокі горожани ходили по улицях зі смі-
локипами, узброєні від стіп до голови, а лише
рідко де съвітила ся серед темноти лямпочка

З окрема що до галицького сейму, то перед кількома днями з'явила ся була в львівській прасі звістка, що сего року сесії галицького сейму зовсім не буде. Та в міротатних кругах проте нічого не відомо і краєвий Виділ приготовляє ся до сесії на 30 вересня, хоч докладна дата скликання як галицького так і інших сеймів ще не з'явлена, бо про те ще буде мова на міністерських конференціях в другій половині сего місяця. Тай загалом видає ся неправдоподібним, щоби не скликувано галицького сейму, коли всі інші сейми будуть радити.

Угорське бюро кореспонденційне доносить з Загреба, що бан Томасич зовсім вдоволений з послідної конференції хорватської партії права, позаяк в її ухвалях лежить перший крок до розвязання кризи по мисли бажань бана, т. е. до створення одноцільної партії правительства. Розвязане хорватського тойму треба після всякої імовірності дожидати вже в найближчому часі і зачувати, що маюча утворити ся одноцільна партія буде стояти під час виборів по стороні бана. — Угорське бюро кореспонденційне довідує з Загребу, що бал предложить вскорі Цісареві внесене на розвязане хорватського сейму. Лише нові вибори можуть прояснити ситуацію і довести до порозуміння між правителством а більшостю сейму.

Президент іспанського кабінету Кападея заявив перед спрощувачем часопису "Matin" що слідує: Коли католики хотять устроїти маніфестації в інших місцях, або коли устроїть маніфестацію в Більбао аж тоді, коли там докінчиться страйк, то я не буду противити ся тим маніфестаціям. Нині муни спротивити ся, бо обставини, серед яких ті маніфестації мають бути устроєні, суть суперечні з законами і бунтівничі. Знаю, що в деяких селах священики роздають між товпами револьвери і пістолети. Войскові власти одержать поручене, аби сильно стояли на сторожі права і ладу. Знаю також, що маніфестанти мають появити ся в товаристві жінок і дітей, аби в той спосіб перешкодити виступленю против них войска. Я рішений недопустити до нарушения законів. Маніфестації не забороню, бо ми так само як наші противники хочемо, аби они

відбули ся, щоби ми знали, на які сили они можуть числити.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 6-го серпня 1910.

— Іменовання. II. Міністер просвіти і відповідь призначав VIII кл. ранги отсім інспектарам шкільним окружним: Каз. Добровольському в Борщеві, Генр. Бромільському в Городку ягайл., Мих. Монорі в Товмачі, Ник. Недзвідському в Золочеві, Леон. Квасницькому в Підгайцах і Йосифу Сковронському в Самборі.

— З залізниць. Ц. к. Дирекція залізниць державних у Львові оголосила в Garet-Lwows-кій розписані оферти на доставу центрального огрівання, купелей натрикових і умивальень для будинку поштового на станції Стрий.

— Осторога для сезонових робітників. Нічиля інформацій австро-угорського консульства в Альборзі (Данії), сезонові робітники в Галичині, що емігрують що року в значній числі до Данії, не можуть там найти ніякого занять і приневолені відкликувати ся до цубланічої добродійності. Тому консульят остерігає робітників в Галичині, щоби без сталого контракту, який запевнює їм роботу, не вибрали ся до Данії.

— Під замітом шпіонства відставлено до арешту карго суду у Львові — як доносять львівські часописи — по залежності кайданів на руки, елегантно одітого мужчину, котрого арештовано в Підвільчиках. Мав то бути офіцір одного полку ві Львова, що в цивільнім одязі хотів перейти в Підвільчиках границю, щоби передати російському правительству важливі військові папери, пляни і звіти.

— Зavedenе служби листоноша сільського при ц. к. уряді поштовім в Богданівці. З днем 1 жовтня 1910 заводить ся при ц. к. уряді поштовім в Богданівці тижнево 6-разову службу листоноша сільського для місцевостей: Камінця, Рогозівовичі Клебанівки.

— Руска жіноча учительська семінарія в Чернівцях. Сими дніми прийшла звістка, що Міністерство дозволило черновецькому товариству "Українська Школа" в школіні році 1910/11 застосувати приватну жіночу учительську семінарію з українською викладною мовою.

— Університетські легітимації з фотографією. Ректорат львівського університету оголосив, що на підставі ухвали академічного сенату заво-

дить ся від початку шкільного року 1910/11 легітимаційні карти з фотографіями для всіх, звичайних студентів і студенток, а також для господарів і господарок. Тому кожний, хто хоче записати ся, мусить разом з іншими документами постійними до впису, зложити також свою фотографію.

— Дрібні вісти. II. Ант. Гарасимів, родом з Турильча, одержав на львівському університеті стипеній доктора прав. — В Снятині помер тамошній римо-кат. парох кс. Ян Фішер в 66 р. життя. — Москвофіли видвигнули на стрійский округ кандидатуру на сеймового посла дра Ол. Савюка. — Стипендію в фондaciї ім. Петра Мединського в квоті 210 К річно одержав Мих. Семчишин, ученик III кл. гімн. в Золочеві.

— Записи на публичні цілі. Померши недавно у Вильні Генрік Понаціанський записав для краківського університету 18.200 рублів і для Maisterzy szkolnej в Цешині 13.803 рублів. — З Ішлю доносять, що вдова по полковнику Каролю Складім призначила свій маєток вартості 150.000 кор. по своїй смерті як зapis для убогих невідомим недужих.

— Народна лазня у Львові. Технічна секція міскої ради розглядала в сих дніх проект будови міскої народної лазні у Львові. Затверджено проект міского архітектора Лужецького. Проект сей обіймає 20 кабін і великий басен, крім поміщення па гардеробу та адміністраційні потреби. Що-до місця, магістрат предкладав будову на площи Сольських, але технічна секція поручила будівельному урядові вказати до тиждня евентуально інше місце в третій дільниці. На розписану лікітацию відклинули лише дві оферти і тому секція ухвалила розписати ще раз ефертову лікітацию, щоби мати більший вибір в офертах на будову першої у Львові, взірцевої лазні, призначеної для наїзних кругів. Тому що в законі про 14-мільйонову позичку на народні лазні є призначена сума 300.000 корон, по вибудуванню першої, громада зможе приступити до будови купелевих заведень також в інших дільницях міста.

— Подвійне самоубийство. Сргн. Allg. Zeit. доносять з Вижниці: В сусідній галицькій місточку Кутах застрілив ся емеритований завідатель податковий і управитель філії гал. банку краєвого Степаніцкій. Він зараз помер. Кілька мінут потім его жінка перетяла собі горло кухонним ножем і боре ся зі смертю. Немає якої надії удержаги єї при життю. Про причину самоубийств розказують так: Степаніцький був урядником гал. краєвого банку; сей банк, якою філією керував Степаніцький, потерпів в останніх часах шкоду на поверхі сто тисяч корон з причини маніпуляцій фальшивими

від других, що їй аж сльози станули в очах і она несміливо глянула на свого брата, мовби ждала помочи від него.

— Ти мені обіцяла, Петре — сказала она з тиха і проєчно.

— Що такого? — спітав, бо не зрозумів зарах, що она мала на думці. Але відтак розсыпалася на голос і зрозумів. — Так буде, як я казав — відповів він — побачиш її.

Здавало ся їй, як би хотіть її проясляв. Весь той дикий простакий рух на улицях, іноді навіть небезпечний для життя гідів її. Toti простакувати жарті, які так подобалися мужчинам і жінкам, toti не конче приличні дотепи і tota безвзглядна охота до життя страшили її, а все-таки мусела она заєдно уважати і розглядати ся, бо гадала, що десь в товпі побачить Вінченца.

Джеральдо де Фалько іхав поволи дол улицею Рінетта на площу дель Попольо. Можна було лиши поволи посувати ся наперед, бо нарід замікав улицю а чим близше доходилося до площі, тим більша ставала глота. Тут можна було очевидно побачити щось особливого, коли товпу стягалася сюди така якась шалена охота дивити ся на щось. Чезіна іхала між людьми свого батька як би байдужа на то все, що діяло ся довкола неї. Заколот мовби в сні пересував ся попри її чувство. Нічо і ніхто не був би її спонукав пускати ся на таку шалену авантюру, як би не слова її брата:

Побачиш Вінченца!* З тими словами була бона й до пекла побігла.

Та її побачила єго.

На великій і красній площи, Піляцца дель Попольо, стояла звичайно як в мясниці весела товпа. Всі стиснулися один коло другого так що ніхто не міг вже й рушити ся, та ждали того, що мало тепер настать. Посеред площи побачила Чезіна якесь руштоване, котрого призначение зразу не могла зрозуміти, а допитувати ся не мала відваги. Від часу до часу нападала її якась дрож мовби від горячкі. Кождий простакий жарт, котрый добавила близько себе або й в подальшім окруженню ставався для неї ніби ударом в лиці. Нарід під час котої ще дзвонили на полуці дзвонили, підходив до руштованя якийсь малій похід масковий. Якийсь мужчина в одіні пульчіпеля (весельчак) вів на руштованя якогось бідного грішника в червоній сорочці, котрому вже стрічок на шию були заложили. За ними ішли другі в оципах весельчаків. Нарід викрикував і вигойкував з радості, підкидав шапками в гору і викрикував до пульчіпеля-ката словами, котрі на щастя Чезіна не розуміла. Она споглядала стовпом, мовби задервіла, на того чоловіка в червоній сорочці. Зашерши дух в собі, з широко відвертими від зворушення очима дивила ся опа, якого чоловіка, котрый не маючи сил падав за кождим кроком, кати за кождий раз підносили і формально на руштовані витягнули. Блідий мов справдешній труп стояв він наконець більше мертвий як живий на горі а на чолі мав довкола ніби вінець кроваві сліди від тортур, котрими з него вимушено призначане ся до вини.

— "Вінченко!" — крикнула параз Чезіна і оміла впала з коня. Найстрапішого не виділа, але єї крик, крик глубоко зраненої людскої груди продутиав серед шаленого вигойкування товпи, з котрим весело закутані кати позбавили бідного Вінченца Іаппі життя на шибениці.

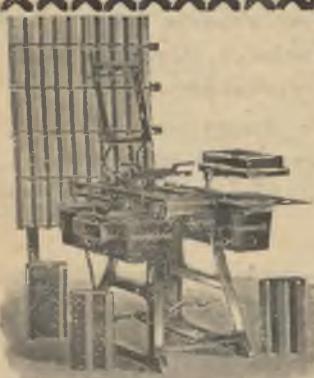
Такий був початок карнавалу (масниць) в Римі в 1587 році, але для бідпої Чезіні де Фалько був то кенець *.

(Дальше буде).

* Тут має ся на думці нинішнє Корзо аж майже до Сан Карло. Леонінське місто, основане папою Львом IV (847—855) було по правді крістоювано папи і у всіх війнах его поєднанім прибіжищем. (Прим. автора).

*) Так авана Giustizia di Carnevale есть дуже старий звичай карнаваловий, котрый ще довго в Римі задержав ся. Ще в 1719 р. страчено в сей спосіб молодого чоловіка. (Гляди Ademollo, Giustizia di Rome vol IV p. 434). (Прим. автора).

■ О Г О Л О Ш Е Н Я. ■

Дахівки цементові виробляє ся найліпше і найдешевше лише на патентованій машині дра ГАСПАРОГО:

„ТРИ ЗВІЗДИ“
Порожні і повні блоки виробляє ся раціонально на патентованій машині „Фенікс“, а пат. форми дра Гаспарого до виробу бетонових

рур узано в цілому світі за найкращі.

НАЙЛІПШІ МАШИНИ

до вживання ціску доставляє спеціальна фабрика
Др. Гаспари і С-на. в Markranstaedt.

Заступництво для Галичини:

Цементовий Промисл. Львів, ул. Кароля Людвіка ч. 5.

Жадайте спеціальний цінник №р. 126.

Морелі (Дички) 4·25 К, ренгльоти до смаженя 6 К, грушки столові 4 К, яблока напірівки 3·80 К, велені огірки 3·80 К, помідори 5 К, в кошиках по 5 кг за післяялатою, не так як другі експортери купують у других, але з власного города висилає
БЕНЗИН ВЕНКЕРТ
Заліщики ч. 1.

Михайло Скірка

римар і сідельник
у Відни III. Реннвег ч. 38

поручає

богатий вибір сідел і всякої упряжі для коней, а також торби до подорожі, ручні куфери, пульяреси, торбинки для дам та всілякі вироби зі шкіри.

Ціни приступні.

Містове Бюро залізниць державних
у Львові, пасаж Гавсмана 9
продаже білети на всі залізниці в краю і за межами.

Старинні книжки і письма всілякого рода, печатані і писані рукою, навіть ушкоджені і неповні, як то: церковні, історичні, поучені, повісті, житя св., пісні і т. п. купую за високу ціну.
Прошу прислати до перегляду, всі кошта зверну осібно.
Адресувати до —
УРЯДУ ПАРОХІЯЛЬНОГО
в Борусові п. Бориничі (Borynieze).

Ст. Соколовського

Головне бюро дневників

і оголошень

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

приймає пренумерату і оголошення до всіх дневників краєвих і заграницьких.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошення виключно лише агенція.